

Med prodajalci jo je najslabše odnesla Pivovarna Laško

Slovo od 221 evrov za delnico Laščani si zdaj želijo reprograma posojil – Čas za razmislek o alternativah, saj s prodajo na silo ni smiselno hiteti

LJUBLJANA, ZAGREB – Osmi krog prodaje Mercatorja bo ostal v spominu kot najbolj spektakularna predstava, v kateri ni manjkalo presenetljivih zapletov in preobratov, napadov iz ozadja, nekaj manj na odprti sceni, lobiranja, prepričevanja, »prijaznih« pisem in odgovorov ...

**VANJA TEKAVEC
ROK KAJZER
BOŽENA KRIŽNIK**

Agrokor je svojo nezavezujočo ponudbo oddal 17. oktobra lani, in to na javni razpis, ki ga je v imenu konzorcija prodajalcev vodila banka ING. Konzorcij, v katerega se je sredi lanskega junija združilo enajst delničarjev Mercatorja (povečini bank), med katerimi sta bila po deležih glavna Pivovarna Laško in NLB, je med štirimi prispelimi ponudbami izbral edinega strateškega investitorja, Agrokor, in 7. novembra z njim sklenil dogovor o ekskluzivnih pogajanjih. Ta naj bi prvotno veljal do konca leta 2011, nato pa so ga podaljšali do konca februarja 2012.

Ekskluzivna pogajanja za zaprtimi vrati so ves čas spremljali dvomi o Agrokorjevih finančnih sposobnostih za izvedbo posla, pa tudi o dobronamernosti njegovih prevzemnih načrtov. Finančne institucije, ki jih je ponujal kot garancijo (EBRD, IFC in OEP), niso dale nobenih zagotovil, dokler ne bi opravile skrbnega pregleda Mercatorja, uprava ciljne družbe, ki je hotela zaščititi interese družbe in delavcev, pa se je prevzemu upirala tako, da je na koncu kupcu odrekla vso kooperativnost.

Medtem ko so drugi prodajalci načelno soglašali s prodajo v izpogajanih okvirih, je konzorcij čakal še na privolitve organov NLB in NKBM ter družb Skupine Laško. V NLB se nadzorniki po menda hudih političnih pritiskih, zaradi katerih je odstopil predsednik uprave NLB Božo Jašovič, niso hoteli opredeliti in so prenesli odločanje na skupščino, medtem ko so nadzorniki NKBM soglašali s prodajo. Sočasno se je zapletalo tudi pri pivovarjih. Mercator je namreč januarja objavil celo namero za prevzem Pivovarne Laško, zaradi česar bi o prodaji delnic Mercatorja morala odločiti skupščina Pivovarne Laško, ne zgolj njen nadzorni svet. Pa je trgovec od

namere odstopil in pristojnost se je vrnila na nadzornike. Ti so po dolgotrajni vroči razpravi vendarle dahnili svoj da, tako da je ostalo nejasno le še soglasje NLB. Ki pa zdaj pač ne bo več potrebno.

Laško spet na razpotju

Skupina Laško ima do bank za skoraj 370 milijonov evrov posojil, od tega jih je dolgoročnih le 13 odstotkov, preostala pa so kratkoročna, torej zapadejo v plačilo v letu dni oziroma povečini še prej. Ker je prodaja Mercatorja (z njo bi se Laško razdolžilo za 184 do 195 milijonov evrov) zdaj padla v vodo, bo uprava pivovarne morala poiskati nove poti za sanacijo skupine. Poleg dogovora z upniki se bodo Laščani posvetili tudi iskanju alternativnih možnosti za dezinvestiranje premoženja skupine, lahko razberemo iz včerajšnjega sporočila za javnost Pivovarne Laško. Katero premoženje bi prodali, iz sporočila ni razvidno, znano pa je, da je Laško v preteklosti večkrat iskalo kupca tudi za časnik Delo in Večer. »Z reprogramom pod ugodnimi tržnimi pogoji in uresničevanjem smeje poslovne strategije rasti, katere uresničljivost dokazujejo doseženi poslovni rezultati v letu 2011, bi vse družbe skupine v desetih letih dosegle vzdržno raven dolga,« so sporočili iz Laškega.

»Odločitev Agrokorja me je presenetila, saj je hrvaški kupec doslej bolj ali manj uspešno preskakoval vse ovire za nakup Mercatorja ter privolil v vse zahteve, bodisi prodajalcev bodisi uprave in sindikata zaposlenih Mercatorja. O razlogih ne bi želel špekulirati, možno pa je marsikaj. Mogoče je tudi, da Agrokor ni imel zagotovljenih sredstev za financiranje prevzema,« je včeraj ugibal samostojni analitik **Simon Mastnak**.

Po njegovem mnenju je umik Agrokorja slaba popotnica za Slovenijo. S tem je svetu še enkrat poslala signal, da tuji investitorji pri nas niso zaželeni, kar se lahko kot bumerang vrne pri nadaljnjih poskusih prodaje domačega premoženja. Na strani prodajalcev pa jo je najslabše odnesla Pivovarna Laško, je še dodal Mastnak. »Umik Agrokorja je največji problem za Pivovarno Laško, ki je v celoti odvisna od volje bank, skoraj polovico denarnega toka pa namenja za poplačilo bančnih obresti. S tem ostaja brez sredstev, potrebnih za razvoj.

V nekoliko ugodnejšem položaju so zaradi neprodaje banke, saj imajo po novem možnost dolgoročnega zadolževanja pri Evropski centralni banki (ECB),« je menil Mastnak.

Hiteti ni smiselno

Predsednika društva MDS **Rajka Stankoviča** odločitev Agrokorja ni presenetila, saj je prevzem Mercatorja velik finančni zalogaj, Agrokorju pa grozi kar nekaj finančnih obveznosti doma. Za povrh prodaji Mercatorja ni naklonjena slovenska politika, je dodal Stankovič. Pri tem je spomnil na opozorilo novega gospodarskega ministra Radovana Žerjava.

Zdaj se torej odpirajo vrata za deveti poskus prodaje Mercatorja, vendar se Stankovič sprašuje, ali je to v danih razmerah na trgu (in v odsotnosti drugih ponudb) smiselno hiteti. Bolje bi bilo razmisliti o drugih alternativah; na primer, da bi v Mercator namesto zadolžene Pivovarne Laško vstopila paradržavna sklada Kad in Sod. »S tem bi rešili problem Mercatorja in Pivovarne Laško ter razbremenili pivovarno precejšnjega dela dolga, pa tudi država bi dolgoročno lahko ob ugodnem trenutku za prodajo zaslужila. Ta načrt sicer ne rešuje težav podkapitaliziranosti domačih bank, vendar bi tudi banke počakale na ugodnejše čase za prodajo, če bi jim Mercator s svojim poslovanjem zagotavljal dober donos,« meni Stankovič.

»Verjeli smo in verjamemo, da bi bila združitev Agrokorja in Mercatorja ogromnega pomena za regijo in državo, v katerih družbi poslujeta, in da bi dvignili kapitalsko vrednost stotine drugih podjetij v regiji. Imeli smo odlično strateško idejo, toda, na žalost, zaradi neodločnosti pri sprejemanju odločitev ni bila izvedena,« je včeraj povedal **Ivan Crnjac**, član uprave Agrokorja.

»Kriva je politika«

Hrvaški mediji se z Agrokorjevimi umikom sicer ne ukvarjajo veliko. Večinoma ocenjujejo, da je prevzem prepredčila slovenska politika, in navajajo koncernu nenaklonjene izjave prihodnjega gospodarskega ministra Radovana Žerjava, ocenjujejo pa tudi, da je prodaji nenaklonjen tudi premier Janez Janša. Nekdanji sodelavec Ivice Todorica **Dragan Munjiza** je za T-portal dejal, da je »nova vlada blokirala prodajo« in da bi bile za Agrokor ugodnejše razmere, če bi postal premier Zoran Jankovič.

Stran / Page: 3

Doseg / Reach: 130000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 695 cm²

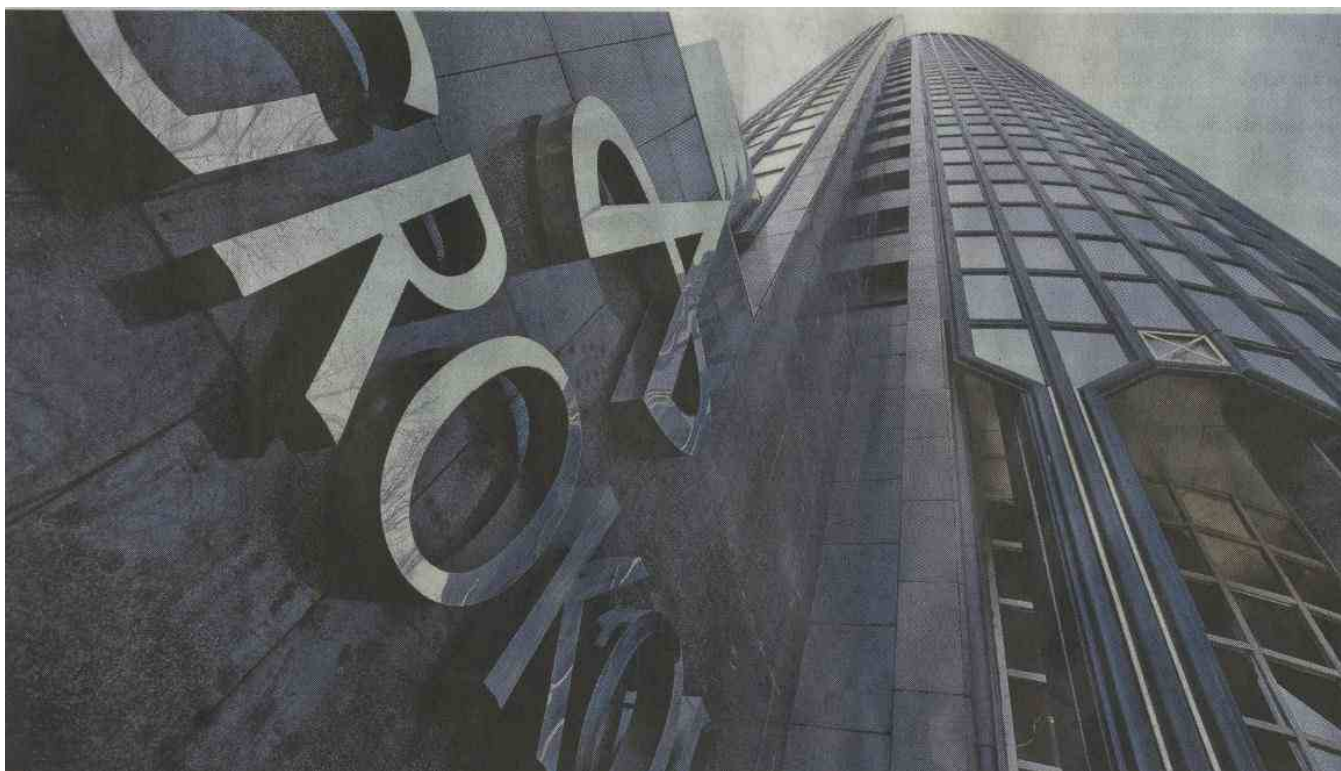
2 / 2

Dodal pa je tudi, da se Slovencem ne kaže čuditi, saj bi na Hrvaškem ravnali podobno, če bi Konzum želel prevzeti srbski trgovec Miroslav Mišković. Munjiza je ob tem dejal še, da boljšega kupca Mercator ne bo dobil, da bo imel v težave, razen če ga država ne bo v celoti nacionalizirala, in dodal, da bo »Agrokor še poskušal kupiti Mercator«. Ha-

dezejeva in sedanja hrvaška politika se doslej v posel Agrokor-Mercator ni spuščala, nakup je podprle podpredsednik vlade Radimir Čačić.

Največ navdušenja nad propadlim poslom so znova pokazali aktivisti Državlanske akcije, ki so Slovenijo vseskozi opozarjali, naj nikakor ne proda Mercatorja Agro-

korju. Pred slovenskim veleposlanštvom v Zagrebu so pred časom opozorili, da prihaja generator ne-likvidnosti, fevdalec in krvoses. Na facebooku so včeraj ob novici, da Agrokor odstopa od posla, zapisali: »Upamo, da smo mu tudi mi zabili en žebelj v krsto.«

Slovincem se ne kaže čuditi, saj bi na Hrvaškem ravnali podobno, če bi Konzum želel prevzeti srbski trgovec Miroslav Mišković, je dejal nekdanji Todoricev sodelavec Dragan Munjiza. FOTO BORIS KOVAČEV/CROPIX